

בש"פ 2754/18 - שלמה טורדגמן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2754/18

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

המבקש: שלמה טורדגמן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר-שבע מיום 15.3.2018 בעמ"ת 29798-03-18 שניתנה על ידי כבוד השופטת ח' סלוטקי

בשם המבקש: עו"ד מוני בן-מוחה

החלטה

1. בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופטת ח' סלוטקי) בעמ"ת 29798-03-18 מיום 15.3.2018, בגדרה התקבל ערר המשיבה (להלן: המדינה) על החלטת בית משפט השלום בבאר שבע (השופטת ש' שטרית) במ"ת 14119-03-18 מיום 13.3.2018, ומעצרו של המבקש (להלן: שלמה) הוארך עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. נגד שלמה הוגש כתב אישום בעבירת גניבה (סעיף 384 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), ובעבירה של התפרצות למקום מגורים או תפילה לשם ביצוע עבירה (סעיף 406(ב) לחוק). על-פי המתואר בכתב האישום, ביום 26.2.2018 בשעה 13:00 לערך, כופף שלמה את סורגי חלון בית הכנסת 'מנחת יהודה' בבאר שבע, נכנס דרך החלון

עמוד 1

לתוך בית הכנסת, ונטל מן המקום קופת צדקה ובה סך של 1500-2000 ₪. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המדינה לבית משפט השלום בבאר שבע בקשה להורות על מעצרו של שלמה עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטה מיום 13.3.2018 דחה בית משפט השלום את הבקשה, קבע כי אין 'ראיות לכאורה' להוכחת אשמתו של שלמה, כי "עיון בחומר החקירה מעלה קיומם של מחדלי חקירה", וכי בנסיבותיו של העניין דנן הסיכוי להרשעתו של שלמה הוא "קלוש עד אפסי [...], לכל היותר ניתן יהיה להרשיעו באי מניעת פשע" (עמוד 4 להחלטה).

3. על החלטה זו הגישה המדינה ערר לבית המשפט המחוזי, במסגרתו נטען כי ההחלטה אינה מנומקת די הצורך, וכי ישנן ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של שלמה. בהחלטה מיום 15.3.2018 קיבל בית המשפט המחוזי את הערר, קבע כי ההחלטה אכן אינה מנומקת כדבעי, וכי בחומר החקירה ישנן ראיות לכאורה כנדרש. אשר לעילת המעצר, קבע בית המשפט המחוזי כי נשקפת מסוכנות משלמה; זאת, לנוכח עברו הפלילי בעבירות סמים ורכוש, ולנוכח העובדה שחומרי החקירה מצביעים על כך שהוא צורך סמים. בית המשפט המחוזי ציין כי בנסיבותיו של הנדון דידן, ובייחוד בשל העובדה שהעבירה האחרונה שביצע שלמה נעברה בשנת 2013, "היה מקום לשקול חלופת מעצר" (עמוד 8 להחלטה). אולם, משהודיע ב"כ של שלמה "כי אין למשיב [שלמה - נ' ס'] חלופת מעצר להציע ולא תהיה לו בעתיד", קבע בית המשפט המחוזי כי "אין מנוס מלהורות על מעצרו [...] עד תום ההליכים נגדו" (שם).

4. מכאן בקשת הרשות לערור שלפני, בגדרה טוען שלמה כי בעניין דנן מתקיימים 'מספר פרמטרים' שהותוו בהלכה הפסוקה לצורך מתן רשות לערור, בכלל זה: העובדה ששתי הערכאות שנדרשו לעניינו באו לידי מסקנות הפוכות; והעובדה שלאחר שנקבע בבית המשפט המחוזי כי ישנן 'ראיות לכאורה', לא הוחזר עניינו לבית משפט השלום לצורך בחינת קיומה של עילת מעצר וקיומה של חלופה הולמת. לגופו של עניין, טוען שלמה, כי אין בחומר החקירה ראיות לכאורה, וכי במחדלי חקירה כשלעצמם יש כדי לפגום בתשתית הראייתית הלכאורית. עוד טוען שלמה, כי שגה בית המשפט המחוזי כשקבע כי חומר החקירה מצביע על כך שהוא צורך סמים, וממילא טעה כשקבע כי נשקפת ממנו מסוכנות. זאת ועוד, טוען שלמה, כי בטרם ההחלטה היה מקום להורות לשירות המבחן להגיש תסקיר מעצר בעניינו, שיהיה בו כדי ללמד על אודות מאפייניו האישיים, נסיבות חייו, ורמת המסוכנות הנשקפת ממנו. כמו כן, היה מקום 'לתור אחר חלופת מעצר' הולמת, בכלל זה לבחון את האפשרות להורות על מעצרו באיזוק אלקטרוני. בשולי דבריו, טוען שלמה, כי גם בשל "הצורך בהפחתת מספר הכלואים בישראל", על בית המשפט "לעשות כל שביכולתו בכדי להימנע משליחתו של אדם למעצר" (סעיף 44-49 לערר).

דיון והכרעה

5. לאחר שעיינתי בבקשה, ובהחלטותיהן של הערכאות הקודמות, הגעתי למסקנה כי דינה להידחות, וזאת מבלי צורך להידרש לתגובה מאת המדינה. בית משפט זה קבע לא אחת, כי המבחן לקבלת בקשת רשות לערור בכגון דא דומה במהותו למבחן שנקבע למתן רשות ערעור ב'גלגול שלישי' ברע"א 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982) (להלן: הלכת חניון חיפה) (ראו למשל: בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' מדינת ישראל (17.4.2011); בש"פ 3985/12 יאוקל נ' מדינת ישראל (21.5.2012)). הנדון דידן אינו עומד באמת מידה זו; "עצם העובדה שערכאת הערעור שינתה את החלטתה של הערכאה הדיונית אינה מצדיקה כשלעצמה מתן רשות לערור" (בש"פ 755/18 הייב נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (25.1.2018); ראו גם: בש"פ 2449/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (29.3.2012)). כיוצא בזה, גם העובדה שערכאת הערעור דנה בעילת המעצר ובשאלת קיומה של חלופה ולא בחרה להחזיר את העניין לדיון בערכאה הדיונית, אינה מצדיקה מתן רשות לערור. הבקשה אינה מעוררת אפוא שאלה בעלת חשיבות עקרונית, משפטית או ציבורית, שחורגת מעניינו הפרטי של שלמה.

6. אשר לטענתו של שלמה לפיה היה מקום להורות לשירות המבחן לערוך תסקיר מעצר בעניינו: כידוע, סעיף 21א לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 אינו קובע חובה סטטוטורית להורות על הגשת תסקיר מעצר בעניינו של כל נאשם ונאשם. בית משפט זה אף קבע לא אחת כי "אין לנאשם זכות קנויה שייערך תסקיר מעצר בעניינו" (בש"פ 5408/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (17.8.2015)). יתרה מכך, ההלכה הפסוקה קובעת כי "[ב]מקרים בהם ברי כי חלופת מעצר לא תסכון - אין טעם להזמין תסקיר שירות מבחן" (בש"פ 27/15 יונס נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (15.1.2015)). כזכור, ב"כ של שלמה ציין לפני בית המשפט המחוזי כי אין בידיו של שלמה להציע חלופת מעצר, לא כעת, 'וככל הנראה' גם לא בעתיד (ראו פרוטוקול הדיון מיום 15.3.2018, עמוד 4, שורות 12-8). לפיכך, אינני מוצא פגם בהחלטת בית המשפט המחוזי שלא להורות על עריכת תסקיר מעצר, ודאי לא כזה המצדיק מתן רשות לערור. לא למותר לציין, כי אין באמור כדי למנוע משלמה להגיש בעתיד בקשה לעיון חוזר - ככל שתהא לו עילה לעשות כן, ובאם יוכל להציע חלופת מעצר הולמת - וזו תישקל לגופה, לשעתה ולנסיבותיה.

7. הבקשה נדחית אפוא בזאת.

ניתנה היום, כ"ו בניסן התשע"ח (11.4.2018).

ש ו פ ט